

Bruxelles, 21. siječnja 2019.
(OR. en)

5441/19

Međuinstitucijski predmet:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Delegacije
Br. dok. Kom.:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka – informacije predsjedništva

1. Komisija je 1. lipnja 2018. objavila tri zakonodavna prijedloga za budući ZPP. U vezi s prijedlogom uredbe o ZOT-u predstavljeno je nekoliko izmjena odredaba koje se odnose na sektor vinogradarstva. Od tih izmjena najkontroverznijom se čini prijedlog o vinskim sortama. Komisija predlaže da se državama članicama i sektoru vina omogući upotreba:
 - sorata koje pripadaju vrsti *Vitis labrusca*;

- sorata *Noah*, *Othello*, *Isabelle*, *Jacquez*, *Clinton* i *Herbemont*, koje su prije više godina zabranjene iz razloga koje neki više ne smatraju valjanima;
- međuvrskih hibridnih sorata vrste *Vitis vinifera* s drugim vrstama iz roda *Vitis* u zaštićenim oznakama izvornosti, što je već slučaj sa zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla.

Komisija uvođenje takvih mogućnosti opravdava gospodarskim i okolišnim razlozima.

Ustvari, hibridne sorte i sorte vrste *Vitis labrusca* često se bolje prilagođavaju klimatskim promjenama, što u praksi znači da bolje preživljavaju u teškim vremenskim uvjetima poput suše i visokih temperatura. U većini slučajeva također su i otpornije na bolesti, uključujući uobičajene bolesti vinove loze i štetne organizme poput peronospor, pepelnice, sive plijesni i filoksere. To svojstvo ima izravan učinak na količinu pesticida koja se upotrebljava, koja može biti znatno manja i stoga imati pozitivan učinak na okoliš i profitne marže poljoprivrednika.

2. O odredbama koje se odnose na vino i, preciznije, pitanjima o sortama vina prvi put se raspravljalo na sastanku Radne skupine za poljoprivredne proizvode u rujnu 2018. Tijekom usmenih intervencija kao i u pisanim komentarima delegacije su se prilično snažno protivile tom prijedlogu pozivajući se na moguće rizike za zdravlje i fitosanitarne rizike koji se mogu javiti uvođenjem tih sorata. O toj se temi detaljnije raspravljalo na sastanku POP-a u studenome 2018. kada je austrijsko predsjedništvo predložilo tri pitanja za precizniju procjenu razine potpore za svako od tri potpitanja iz prijedloga Komisije. U raspravi se pokazalo jasno razilaženje u mišljenjima između najvažnijih zemalja koje proizvode vino, koje bi se snažno protivile prijedlogu, i ostalih država članica, koje bi bile ili fleksibilne ili bi ga prihvatile. Delegacije koje bi podržale prijedlog kao glavni razlog za to navele su okolišne aspekte kao i nedostatak znanstvenih dokaza o mogućim zdravstvenim rizicima spomenutima u prošlosti. Nadalje, neke su delegacije istaknule činjenicu da se u prijedlogu Komisije od država članica ne zahtijeva da odobre takve sorte, već im se samo daje mogućnost da to učine, što bi prema njihovu mišljenju trebalo biti dopušteno. Argumenti koje su navele zemlje koje se protive prijedlogu prvenstveno podrazumijevaju rizik od spuštanja standarda kvalitete europskog vina.

3. Na seminaru o vinu koji je u prosincu 2018. organiziralo austrijsko predsjedništvo nekoliko govornika predstavilo je znanstvene i povijesne činjenice kako bi objasnili prednosti i nedostatke uvođenja tih sorata.

S jedne strane, istaknuto je da bi te sorte mogle biti korisne i za proizvođače i za potrošače jer bi se znatno ograničila količina pesticida, a to bi imalo pozitivan učinak na okoliš i profitne marže poljoprivrednika.

S druge strane, naglašeno je da bi se dopuštanjem sorata vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis labrusca* i šest zabranjenih sorata smanjila kvaliteta vinskih proizvoda i stoga bi to moglo utjecati na ugled europskih vina koji je stečen golemim naporima i velikim financijskim sredstvima. Vina proizvedena od tih sorata ne ispunjavaju očekivanja europskih i svjetskih potrošača u pogledu kvalitete i konkurentnosti.

Konačno, u prezentaciji o vinovoj lozi otpornoj na bolesti i vinogradima budućnosti istaknuta je uloga daljnjih istraživanja i inovacija u tom sektoru i potreba za pronalaskom novih genetski otpornih sorata u cilju borbe protiv nekih negativnih aspekata povezanih s upotrebom pesticida. Sa sadašnjim tehnološkim napretkom i specijaliziranim znanjem stvoren je velik potencijal za istraživanje u vinogradarstvu i stvaranje novih održivih sorata koje bi se mogle prilagoditi poljoprivrednim uvjetima i koje bi mogle biti odabrane u skladu s kriterijima kvalitete u pogledu kušanja vina.

*

* *

U tom kontekstu ministri i ministrice se pozivaju da na sastanku Vijeća 28. siječnja sudjeluju u razmjeni mišljenja na temelju sljedećih pitanja:

*1. Uzimajući u obzir argumente iz prezentacija sa seminara o vinu i dokumenata koji su zatim podijeljeni, biste li mogli prihvatiti otvaranje tržišta za sorte vinskog grožđa koje pripadaju vrsti *Vitis labrusca* i za šest zabranjenih sorata? Ili biste radije da se zadrži status quo u vezi s tim sortama grožđa?*

*2. Uzimajući u obzir prethodno pitanje, slažete li se s time da bi se vinska sorta nastala križanjem vrste *Vitis vinifera* i drugih vrsta iz roda *Vitis* mogla odobriti za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti?*
